

Hilversum koesteren

Coalitieakkoord Hilversum 2022-2026

Hart voor Hilversum - VVD - GroenLinks - CDA

Hilversum koesteren

Coalitieakkoord Hilversum 2022-2026

Hart voor Hilversum - VVD - GroenLinks - CDA

Hilversum koesteren

Beste raadsleden, beste Hilversummers,

Het is een eer en een groot plezier u het coalitieakkoord voor de periode 2022- 2026 aan te bieden. Een akkoord met ambitie, en dat nadrukkelijk ruimte wil maken voor een andere bestuurscultuur in Hilversum.

Als de partijen die aan de basis van deze coalitie staan, delen we een grote passie voor Hilversum. Want onze stad met dorps charme heeft ontzettend veel te bieden. Centraal binnen Nederland, met prachtige groene wijken, erg veel goede voorzieningen, een bloeiend centrum en niet te vergeten veel mooie bedrijven, binnen en buiten de media. Hilversum staat echter ook voor grote uitdagingen.

Omdat we willen dat ook de generaties na ons van Hilversum kunnen genieten, gaan we met deze uitdagingen aan de slag. En dat willen we vooral samen doen. Samen met de hele gemeenteraad, met de Hilversummers en met alle andere partijen in de stad. We beginnen dit akkoord dan ook met een aantal ideeën voor een andere bestuurscultuur. Een cultuur die is gericht op samenwerken met een open houding en te onderzoeken wat ons bindt, in plaats van te benadrukken waarin we verschillen.

We zijn ons bewust van het feit dat zo'n andere bestuurscultuur niet van de een op de andere dag ontstaat. En dat tijd en vertrouwen nodig zijn om deze cultuur te laten bloeien. Wij zijn in elk geval heel blij dat tijdens de totstandkoming van dit akkoord meerdere andere partijen uit de raad open hun ideeën voor Hilversum met ons hebben gedeeld. Wij vonden deze gesprekken waardevol en hebben deze betrokken bij dit akkoord.

En dat is misschien wel de rode draad van dit akkoord; niet alleen wij, maar alle partijen in de Hilversumse raad zien grote uitdagingen voor Hilversum en hebben hoge ambities voor onze Mediastad. In dit akkoord leest u wat wij als grote uitdagingen zien en aan welke oplossingen wij concreet denken. Wij kijken er echter vooral naar uit om met u aan de slag te gaan.

Omdat we Hilversum allemaal koesteren.

Namens de fracties van:

Hart voor Hilversum

Karin Walters en Regie Redmeijer

VVD

Arno Scheepers en Hidde Fennema

GroenLinks

Marleen Remmers en Bart Heller

CDA

Gerben van Voorden en Olaf Streutker

Inhoudsopgave

Coalitieakkoord Hilversum 2022-2026

	Hilversum koesteren	5
	Ruimte voor een open bestuurscultuur	9
1	Toekomstvisie Hilversum	14
2	Een groen en duurzaam Hilversum	16
3	Mooi en betaalbaar wonen	18
4	Een zorgzaam Hilversum	22
5	Bereikbaarheid en parkeren	28
6	Een bloeiende economie	30
7	Een aantrekkelijke stad	34
8	Een veilig Hilversum	36
9	Betrouwbaar bestuur en gezonde financiën	38
	Bijlage Financiële doorrekening	40

Colofon

Dit coalitieakkoord is een product van Hart voor Hilversum, VVD, GroenLinks en CDA
Met dank aan formateur Aafke Vreugdenhil voor haar enorme inzet

Fotografie: Eduard Metz, Margot Brakel en Kastermans Fotografie

Redactie: Marije Onderwaater

Vormgeving: PMS Ontwerp

Hilversum, juni 2022

Ruimte voor een open bestuurscultuur

Uitdagingen voor onze lokale democratie

Hilversum is een volwassen gemeente met een geschiedenis die bijna zeshonderd jaar teruggaat. En ook al houden we van onze dorpse charme, Hilversum is ook een stad die bij de veertig grootste gemeenten van Nederland hoort en centrumgemeente in de regio Gooi en Vechtstreek is. Een gemeente van deze omvang, gelegen in het scharnierpunt tussen Amsterdam, Amersfoort, Almere en Utrecht, staat in de komende jaren voor grote opgaven. Uitdagingen op het gebied van betaalbaar wonen, verduurzaming, omgaan met de effecten van klimaatverandering, bereikbare en betaalbare zorg, het op peil houden van ons voorzieningenniveau en de bereikbaarheid van onze gemeente. Allemaal vraagstukken die onderling vaak ook nog eens samenhangen en veel van het lokale bestuur vragen.

Daarnaast is Hilversum niet immuun voor bredere maatschappelijke ontwikkelingen die in heel Nederland te zien zijn. Voorbeelden zijn kansengelijkheid, eenzaamheid en polarisatie, die sinds de coronapandemie alleen maar is versterkt en meer aan de oppervlakte komt. Ook zien we op meerdere vlakken in de samenleving een toenemende tweedeling ontstaan. Tussen bijvoorbeeld theoretisch en meer praktisch geschoolden, huizenbezitters en woningzoekenden, en mensen die de digitale samenleving omarmen en mensen die zich daar juist steeds minder in thuis voelen.

Dit alles heeft ook effect op onze lokale democratie. De zeer lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van afgelopen maart is zorgwekkend. Daarnaast maakt het gebrek aan vertrouwen duidelijk dat onze democratie – ook in Hilversum – flink onderhoud nodig heeft om te blijven functioneren.

Kortom, Hilversum staat voor grote, serieuze uitdagingen die vragen om concrete, duidelijke en soms stevige antwoorden van het gemeentebestuur. Dat luistert nauw in een tijd van polarisatie, waarin mensen zich niet gezien en gehoord voelen door de overheid en waarin 'politiek gedoe' meer dan ooit een bedreiging lijkt te vormen voor het vertrouwen in die politiek.

We zien dat draagvlak en vertrouwen essentieel zijn om samen Hilversum te besturen. Het project rondom het Sleutelgebied is een duidelijk voorbeeld waar dit niet goed is gegaan. Wij zien het als een van onze belangrijkste taken om serieus werk te maken van een nieuwe bestuurscultuur in Hilversum. Een open bestuurscultuur die van nature investeert in draagvlak, ruimte biedt voor dialoog en bouwt aan vertrouwen. Een bestuurscultuur die past bij de uitdagingen van het Hilversum van nu. En die uitdagingen kun je maar op één manier aangaan: samen! Wij vinden werken aan een nieuwe bestuurscultuur zó belangrijk, dat dit onderdeel een richtsnoer is voor het gehele akkoord.

Het vertrouwen in de politiek is zoals gezegd momenteel bijzonder laag. Wij voelen het als onze plicht om met deze nieuwe bestuurscultuur niet alleen een stap te zetten naar breed gedragen besluiten, maar vooral ook naar herstel van vertrouwen in de politiek. Wij realiseren ons dat dit ingewikkeld is en niet zomaar op te lossen. Maar we gaan er alles aan doen het te proberen. Wij streven ernaar dat deze ingeslagen weg over vier jaar leidt tot een beduidend hogere opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Betrokkenheid vanaf de start

Om effectief te kunnen besturen, moet een college van burgemeester en wethouders kunnen beschikken over een meerderheid in de democratisch gekozen gemeenteraad. Zo kan het college concreet aan de slag gaan met het uitvoeren van de beschreven ambities. Het besef is groot dat het gemeentebestuur een van de vele spelers in de Hilversumse samenleving is. Machtspolitiek of een regenteske houding passen niet in deze tijd, waarin de (lokale) democratie geen behoefte heeft aan politiek gedoe, maar juist aan transparantie en inspraak.

Daarom kiezen wij voor een open bestuurscultuur. Een cultuur waar het besef centraal staat dat breed gedragen resultaten de beste resultaten zijn. En dat werken aan dat brede draagvlak begint bij dit akkoord en de uitvoering hiervan door het college zelf. Om deze bestuurscultuur concreet gestalte te geven, stellen we de volgende uitgangspunten centraal in onze manier van werken:

- Met een akkoord op hoofdlijnen geven wij het nieuwe college vooral een richting en sturen we het niet op pad met een dichtgespijkerd pakket aan maatregelen, zoals in het verleden vaak gebruikelijk was. Voor alle wethouders is het dus van groot belang bij de uitvoering van het akkoord actief breed draagvlak te zoeken in de gemeenteraad bij alle partijen.
- Voor sommige vraagstukken vinden wij het belangrijk eerst het gesprek te voeren met de gemeenteraad over oplossingsrichtingen voordat een denkrichting wordt bepaald.
- In een aantal gevallen volstaan wij in dit akkoord dan ook met het benoemen van actuele vraagstukken. De oplossingsrichtingen volgen in samenspraak met de gemeenteraad.
- Draagvlak begint niet bij een raadsvoorstel. Draagvlak begint met het ophalen van ideeën en gedachten in de raad die de basis vormen voor een uit te werken voorstel. Met andere woorden, het uitgangspunt is dat de raad veel meer aan het begin van het proces richting besluitvorming is betrokken dan aan het einde.

- De raadsinspiratiesessies die eind vorig jaar zijn gehouden, zijn goede voorbeelden van een raad die zelf invulling geeft aan haar kaderstellende rol.
- In het verlengde daarvan betekent een open bestuurscultuur een basishouding waarbij andere ideeën en voorstellen in eerste instantie gezien worden als handreikingen om een voorstel beter en effectiever te maken. Moties en amendementen worden dan ook met een open en welwillende houding tegemoet getreden. Het vanaf de start meenemen van ideeën, binnen én buiten de politiek, zal mogelijk leiden tot een lager aantal moties en amendementen.
- Wij willen raadsleden eenvoudiger van informatie voorzien. Gevraagde informatie wordt snel en zonder moeilijk doen gedeeld; geheimhouding komt slechts voor in uitzonderlijke gevallen.

In sommige gevallen is bij een raadsvoorstel sprake van grote tijdsdruk. Bijvoorbeeld bij het nemen van een voorbereidingsbesluit. In dergelijke situaties is het zaak de raad binnen de geldende beperkingen toch zo veel mogelijk bij het proces en het besluit te betrekken.

Door deze manier van werken hopen we dat de klassieke scheidslijn tussen coalitie en oppositie vervaagt en dat het adagium 'samen Hilversum besturen' tot nieuwe energie en vertrouwen gaat leiden. Niettemin begrijpen we heel goed dat het niet altijd mogelijk is onze standpunten te verenigen en inhoudelijk tot elkaar te komen. En uiteraard hebben we alle begrip voor het feit dat partijen die geen deel uitmaken van de coalitie de behoefte voelen tot 'kleur bekennen' en profilering. Ook dat past binnen de lokale democratie die wij voorstaan. We hopen dat we desondanks zoveel mogelijk samen en in een goede sfeer kunnen besturen. Op basis van vertrouwen, met ruimte voor andere standpunten en respect voor de verschillende rollen.

Draagvlak juist ook buiten de politiek

Een college dat voortdurend op zoek is naar breed draagvlak, zoekt dat draagvlak niet alleen binnen de gemeenteraad of de politiek in brede zin. In de open bestuurscultuur die deze coalitie voorstaat, is juist volop ruimte voor het gesprek met de samenleving.

Komende jaren hebben grote gebiedsontwikkelingen zoals het Stationsgebied, Zorgpark Monnikenberg, Arenapark, postcodegebied 1221, het Oosterspoorplein en het Circusterrein een forse invloed op Hilversum. Om van die ontwikkelingen een succes te maken, is het heel belangrijk om Hilversummers actief bij deze plannen te betrekken. Op die manier zijn deze en vergelijkbare plannen niet alleen een product van politieke besluitvorming, maar worden ze van de Hilversummers zelf. Niet om een 'vinkje' in het participatiehokje te kunnen zetten, maar om de mening van onze inwoners op te halen en te verwerken. Hierbij is een aantal zaken belangrijk:

- Hilversummers moeten niet het idee hebben dat ze slechts achteraf iets mogen zeggen over een plan dat eigenlijk al voor 95% in beton is gegoten. Dus ook hier geldt: start vroeg met investeren in draagvlak. Het is belangrijk dat dit met een open houding gebeurt. We moeten open staan voor goede ideeën en suggesties van onze inwoners. Dat betekent ook bereidheid om plannen aan te passen.
- De gemeenteraad stelt de kaders en bepaalt daarmee, democratisch gelegitimeerd, de uitgangspunten voor projecten, gebiedsontwikkelingen en nieuw beleid. Bij het zoeken naar draagvlak is het cruciaal dat vooraf duidelijk is waar wel en waar niet over meegedacht en gediscussieerd kan worden. Duidelijke, realistische kaders zijn hierbij essentieel. Vaak ontstaat teleurstelling bij dit soort processen omdat vooraf niet voldoende duidelijk is gemaakt waar wel en waar niet over kan worden meegesproken.

- Er bestaan vele vormen van participatie. Daar horen beproefde concepten bij zoals het raadplegen van klankbordgroepen of het houden van enquêtes. Maar ook participatie zelf kan gebaat zijn bij verandering. We willen dan ook op zoek gaan naar nieuwe vormen van praktische participatie.
- Een breed draagvlak gaat niet alleen over onze inwoners. Bij bijna alle projecten werkt de gemeente samen met een groot aantal andere organisaties en belangenverenigingen. Of het nu gaat om de NS, ProRail, woningbouwcorporaties, de Fietsersbond of de Vereniging Platform Gehandicapten en Chronisch Zieken Hilversum; het betrekken van andere partijen binnen en buiten Hilversum wordt onderdeel van ons dna.

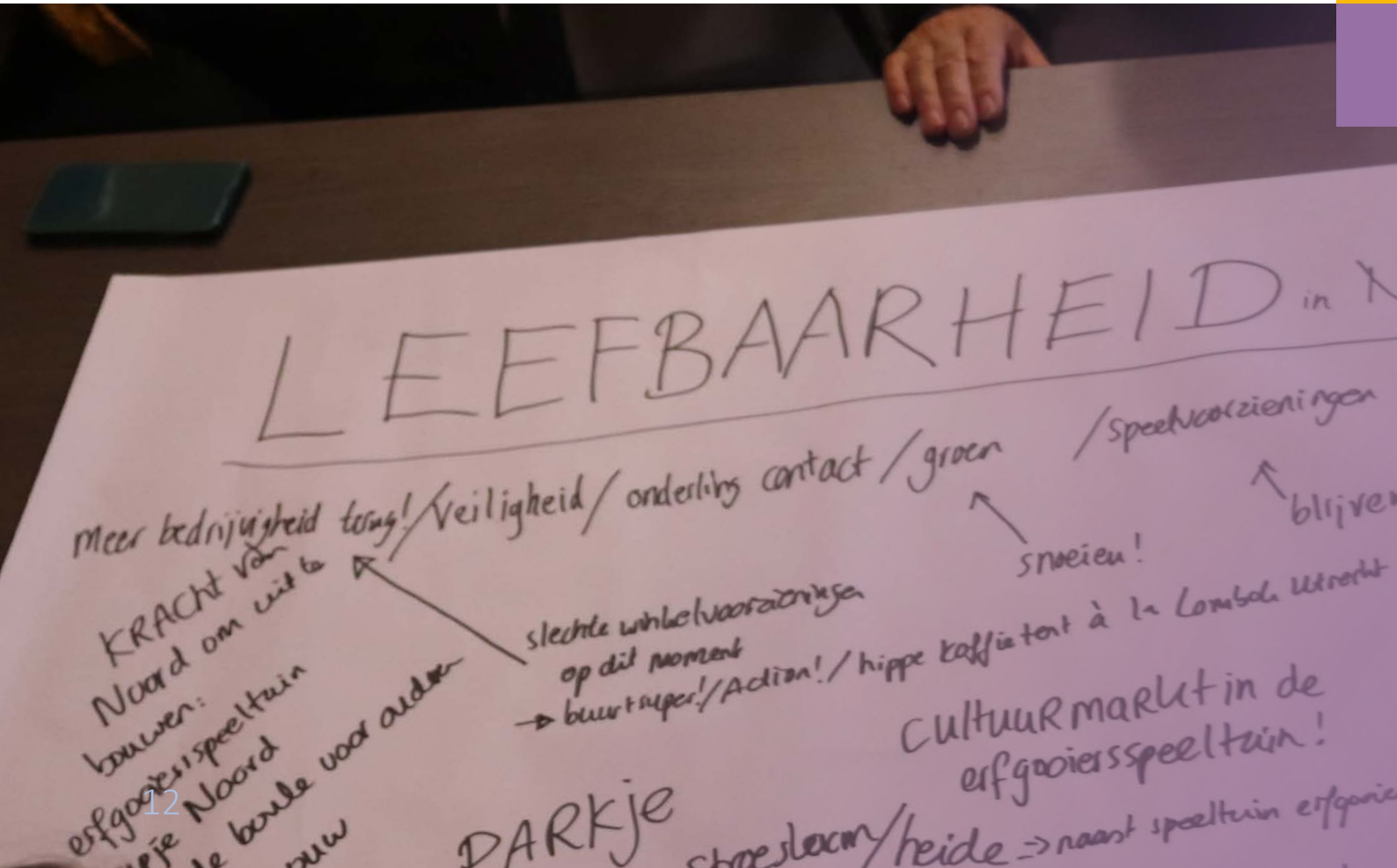
Betrokkenheid uit de samenleving laat zich uiteraard niet beperken tot (gebieds) ontwikkelingen. Ook als het gaat om Wmo, jeugdzorg en armoederegelingen staat Hilversum voor uitdagingen. Hier gaat het college uitgebreid inwoners en de adviesraden betrekken bij het opstellen van nieuw beleid. Daarnaast gaan we op zoek naar nieuwe vormen om Hilversummers bij het beleid te betrekken.

Uitvoeringskracht

Het college en de raad nemen veel besluiten in Hilversum. Voor het vertrouwen in de politiek is het ook belangrijk dat deze besluiten daadwerkelijk worden uitgevoerd. Immers, een besluit op zichzelf is nog niets; we willen plannen en beleid ook echt realiseren. Uiteraard binnen de kaders die door de raad zijn gesteld.

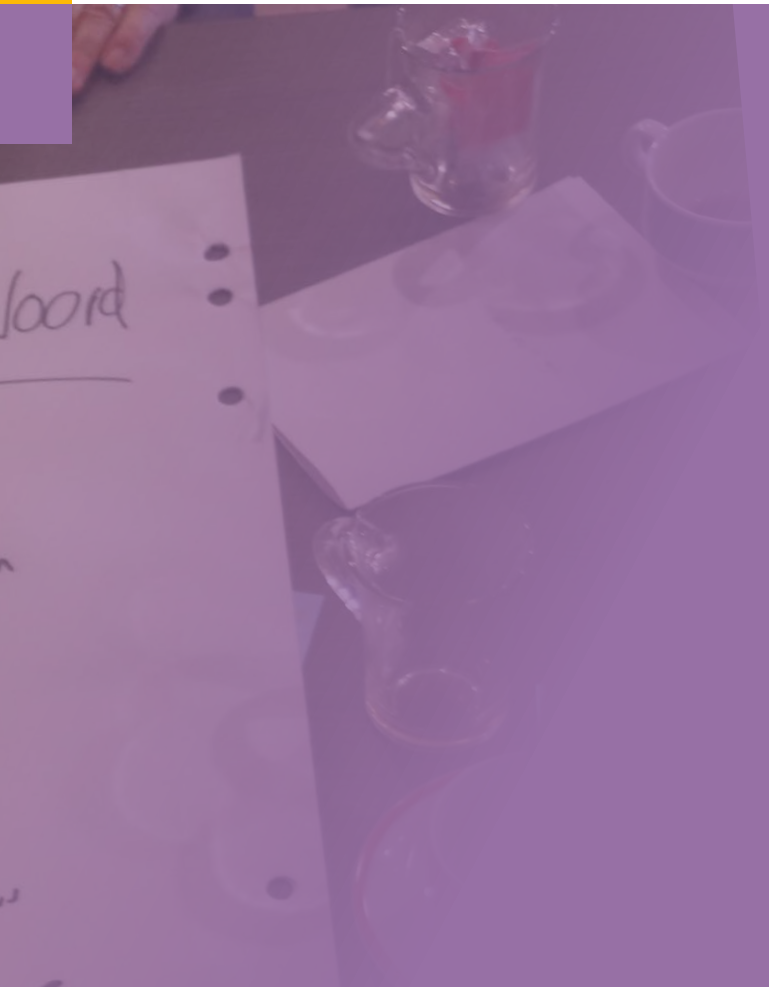
De komende jaren gaan we aan de slag met plannen en beleid waar al eerder over besloten is. Voorbeelden zijn: de Woonvisie, het Stationsgebied, de Kleine Spoorbomen en Crailo. Bij deze projecten en dit beleid heeft al uitvoerig participatie plaatsgevonden. Het is nu zaak hiermee aan de slag te gaan.

De afgelopen twee jaar hebben we gezien dat het college de raad in crisissituaties soms om extra handelingsruimte moet vragen. Eerst bij het bestrijden van corona en de gevolgen daarvan, en nu bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In crisistijd zal het college de raad altijd op zeer regelmatige basis informeren over de actuele situatie.

Doen wat je zegt

Wij realiseren ons dat bovenstaande woorden obligaaf kunnen klinken. Immers, een open bestuurscultuur die is gericht op samenwerking en draagvlak, wordt niet bepaald door wat je opschrijft, maar door wat je doet. Daar gaan we serieus werk van maken. Met de raad en met de Hilversummers. Wij willen stevig benadrukken dat de ideeën en richtingen in dit hoofdstuk vooral als denkrichtingen en suggesties moeten worden gezien. Want een bestuurscultuur vormen we met z'n allen. We gaan graag het gesprek aan met de raad en de samenleving om dit belangrijke onderwerp verder vorm te geven.

1

Toekomstvisie Hilversum

Een toegankelijk, divers en duurzaam Hilversum. Dat zie je als je hier in 2040 rondloopt en om je heen kijkt. Een unieke combinatie van Tuinstad en Mediastad in een sterke regio.

Hilversum is een stad voor iedereen. Ongeacht wat je gelooft, van wie je houdt, waar je vandaan komt of hoe je eruitziet: iedereen kan zich thuis voelen in Hilversum. Een stad voor iedereen betekent ook dat Hilversum voor iedereen toegankelijk is, ook online. Dat geldt ook voor mensen met een beperking.

In 2040 heeft iedereen gelijke kansen om in Hilversum te wonen, te werken en te genieten van de vele sportclubs, buurthuizen,

cultuurpodia, evenementen, winkels en horeca die onze stad rijk is. Hilversum kenmerkt zich door sterke wijken en buurten, bruisend van activiteiten die zorgen voor verbondenheid tussen inwoners. En waar je ook loopt, het groen is altijd dichtbij, zowel binnen als buiten de stad.

In 2040 is te zien dat Hilversum zijn rol heeft gepakt als het gaat om de aanpak van klimaatverandering. Huizen zijn goed geïsoleerd, er wordt veel duurzame energie opgewekt en extreem weer kan goed worden opgevangen.

Deze wensen voor de toekomst stellen ons in het heden voor een omvangrijke taak.

Een toegankelijk en divers Hilversum staat namelijk onder druk. De grote spanning op de woningmarkt zorgt ervoor dat beroepsgroepen zoals leraren, agenten en zorgpersoneel in Hilversum steeds moeilijker een betaalbare woning vinden. Leraren zijn nodig voor goed onderwijs voor onze kinderen. Agenten houden de stad veilig. En zorgpersoneel zet zich in voor een bevolking die gemiddeld steeds ouder wordt en langer zorg nodig heeft.

Jongeren die in Hilversum wonen en hier een plek voor zichzelf zoeken, krijgen dat nauwelijks voor elkaar. En ook sommige senioren zitten knel. Ze kunnen moeilijk hun te grote eengezinswoning verruilen voor een goed alternatief in dezelfde buurt, waar ze hun sterke netwerk kunnen behouden om zoveel mogelijk zelfstandig oud te worden. De woningen die deze senioren niet kunnen verlaten, komen niet beschikbaar voor jonge gezinnen die juist willen doorstromen naar een huis dat ze meer ruimte geeft.

Om in 2040 een toegankelijke, diverse en duurzame stad te zijn, is het nodig dat Hilversum blijft groeien. Dat doen we vanuit het motto 'reële groei'.

'Reële groei' betekent dat we per wijk kijken wat er mogelijk is. Een sterke wijk waarbij inwoners zich met elkaar verbonden voelen, is steeds het centrale uitgangspunt. Ook de keuze om in de hoogte te bouwen, laten we afhangen van de situatie in een wijk. We gaan verder in gesprek met onze inwoners rondom het opstellen van de Omgevingsvisie. Mocht uit gesprekken tijdens het participatietraject bij de Omgevingsvisie blijken dat onze ambities anders zijn dan de wensen van de inwoners, dan zijn wij bereid de plannen bij te stellen.

We bouwen in ieder geval niet in de natuurgebieden die om Hilversum heen liggen en we houden rekening met het illusielandschap.

Ons inwoneraantal zal de komende jaren gaan toenemen, net als het aantal woningen. Bij reële groei hoort daarbij ook het werken aan een bloeiende economie – een randvoorwaarde voor een levendige stad. En uiteraard doen we de noodzakelijke aanpassingen aan onze infrastructuur om Hilversum ook in 2040 bereikbaar te houden.

De afgelopen twee jaar hebben ons duidelijk gemaakt dat de wereld om ons heen veranderlijk en onvoorspelbaar is. De coronapandemie en de invasie in Oekraïne hebben aangetoond dat dit soort gebeurtenissen zich niet alleen volkomen onverwacht aandienen, maar bovendien ook een grote, directe invloed op Hilversum hebben. Al onze ambities ten spijt is dus onze eigen invloed op de wereld om ons heen beperkt. We willen flexibel en weerbaar blijven voor onvoorziene gebeurtenissen. Reële groei betekent dat we zorgvuldig omspringen met de middelen die we tot onze beschikking hebben. De investeringen die we in Hilversum doen, moeten financieel haalbaar zijn. We staan voor een gezonde gemeentelijke begroting, nu en in de toekomst. In de uitvoering van onze ambities hebben we onze medewerkers hard nodig. We zijn zuinig op de mensen die voor Hilversum werken en laten de organisatie op een gezonde manier met onze ambities meegroeien.

2040 lijkt ver weg, maar om in de toekomst een toegankelijk, divers en duurzaam Hilversum te zijn, gaan we de komende jaren met veel enthousiasme voor en mét onze inwoners aan de slag.

In de hoofdstukken hierna geven we richting aan de ambities die we aan de raad willen voorleggen.

2

Een groen en duurzaam Hilversum

De afgelopen vier jaar is veel gebeurd op het gebied van het verduurzamen en vergroenen van Hilversum. De eerste stappen op het gebied van klimaatadaptatie zijn gezet.

Dit hebben we als gemeente niet alleen gedaan, maar samen met Hilversumse energiecoöperaties en met de inwoners, organisaties en bedrijven van de stad. We gaan verder op deze ingeslagen weg. De ontwikkelingen in de wereld hebben echter (financieel) effect op Hilversum en zijn inwoners en bedrijven. Ook nieuwe ontwikkelingen zijn niet altijd te voorzien. Er is dus reden om onze inwoners en bedrijven die nadelige gevolgen ondervinden van externe ontwikkelingen bij te staan en te helpen bij het verduurzamen.

Partijen verschillen van mening over het tijdspad (2040/2050) waarop we van het gas af willen zijn. Dat maakt echter niets uit voor de ambities van dit college voor de komende vier jaar. We vinden elkaar wèl waar het gaat om het intensiveren van concrete acties voor een duurzamer Hilversum. We richten ons op maatregelen die het meeste effect sorteren.

Het gemeentebestuur en de inwoners koesteren onze groene tuinstad. We willen meer groen aanbrengen in de wijken, in het bijzonder in het centrum. We ondersteunen het vergroenen en verduurzamen van werklocaties. Het onderhoud van de groene omgeving vinden wij belangrijk.

We willen aan de slag met het bevorderen en versnellen van isolatie van woningen en andere gebouwen in Hilversum. Ook het duurzaam opwekken van energie is een pijler van ons duurzaamheidsbeleid voor de komende vier jaar.

Zonnepanelen zijn voor de komende jaren dé manier voor inwoners en bedrijven om bij te dragen aan een duurzaam Hilversum. Ook als gemeente gaan we daaraan bijdragen.

Aandachtspunt is dat het installeren van zonnepanelen niet binnen ieders bereik ligt en niet op elk dak passend is. Vooraf moet helder zijn wat wel of niet kan in de tuinstad Hilversum.

We realiseren ons dat een lokale overheid niet beschikt over de middelen om verduurzaming voor iedereen betaalbaar en haalbaar te maken. Met name het afkoppelen van woningen van het gas vraagt een grote investering. We zijn daarvoor als stad afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en financiering.

Als gemeente Hilversum kunnen we onze inwoners en bedrijven wel ondersteunen bij het realiseren van energiebesparende maatregelen. We willen inwoners, organisaties en bedrijven – zonder dwang – verleiden om ook zelf aan de slag te gaan. Wij hebben oog voor het feit dat niet iedereen de middelen heeft om te investeren. Dat geldt voor huurders, maar ook voor woningeigenaren. Voor eigenaren moet helder zijn dat de investering wordt terugverdiend. We willen inwoners van Hilversum helpen bij hun omschakeling naar duurzame energie. Dat doen we door vraag en aanbod met betrekking tot de warmtetransitie bij elkaar te brengen. Met warmtearrangementen, waarbij keuzemogelijkheden en-vrijheid zijn gegarandeerd, worden inwoners ontzorgd.

Hilversum was een van de eerste gemeenten die van kolengas overging op het gasnet. Laten wij opnieuw pionier zijn en onderzoeken of ook innovatieve technieken, zoals geothermie of de inzet van waterstof als energieopslag en -drager, in Hilversum bij kunnen dragen aan de energietransitie. We willen daartoe aansluiten bij landelijke pilots. We kijken naar innovaties op het gebied van opslag en transport van energie.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Het wijkgericht onder de aandacht brengen van verduurzamingsmogelijkheden bij onze inwoners, instellingen en bedrijven.
- Het actief ondersteunen van inwoners om energiearmoede tegen te gaan.
- Belemmeringen wegnemen bij het aanvragen van een duurzaamheidslening.
- Het helpen van inwoners die niet in staat zijn om te investeren in isolatie van het eigen huis. Daarvoor verkennen we de mogelijkheden van een isolatiefonds en/of andere instrumenten.
- We geven het goede voorbeeld door ons eigen (gemeentelijk maatschappelijk) vastgoed op een rendabele manier te verduurzamen.
- Het makkelijker maken van het verduurzamen van monumenten zonder afbreuk te doen aan het karakter van het monument.
- Het onder de loep nemen van het beleid voor afvalscheiding om te kijken welke vorm van afvalscheiding het beste is. We wegen daarbij het milieurendement, de kosten, de bewustwordingscomponent en de praktische haalbaarheid tegen elkaar af.
- Het toekomstbestendig maken van de financiering van het Goois Natuurreservaat.

3

Mooi en betaalbaar wonen

Hilversum is een aantrekkelijke stad. De mooie woonwijken, goede voorzieningen, centrale ligging en groene omgeving maken het hier prettig wonen. Die aantrekkingskracht heeft een keerzijde. De druk op de woningmarkt is fors. Dat geldt voor Hilversum, en ook voor andere delen van de Gooi en Vechtstreek en daarbuiten. In alle segmenten is de vraag groter dan het aanbod en de doorstroming stopt. Dit heeft gevolgen voor jonge Hilversummers die toe zijn aan hun eerste zelfstandige woning, voor Hilversumse gezinnen met behoefte aan meer ruimte en voor senioren die op zoek zijn naar een kleinere levensloopbestendige woning (vaak bij voorkeur in de eigen woonwijk).

De druk op de Hilversumse woningmarkt heeft ook andere consequenties. We zijn ons ervan bewust dat woningbouw gevolgen heeft voor de infrastructuur.

In de door de vorige raad unaniem aangenomen Woonvisie zijn de Hilversumse ambities op het gebied van wonen vastgelegd. De Woonvisie is een bouwsteen voor de op te stellen Omgevingsvisie. De ambities in de Woonvisie onderschrijven wij nog steeds. Het belang van voldoende betaalbare en kwalitatief goede woningen staat buiten kijf. Deze nieuwe

woningen moeten worden toegevoegd aan de bestaande stad. De groene contouren van Hilversum zijn ons dierbaar, evenals het illusiële landschap. Dat betekent bijvoorbeeld dat bebouwing vanaf de heide zo min mogelijk zichtbaar is zoals in de huidige situatie ook het geval is. Je ziet nu alleen de Televisietoren en de Vituskerk. Ook de befaamde Hilversumse kwaliteit, het dna van Dudok, is voor ons een belangrijk kader bij het realiseren van nieuwe woningen.

De belangrijkste uitgangspunten uit de Woonvisie zijn bouwen voor doorstroming en bestaande stenen optimaal benutten. We realiseren ruwweg 3.000 nieuwe woningen tot aan 2030. De bestaande plangebieden, zoals het Stationsgebied, postcodegebied 1221, Anna's Hoeve, Monnikenberg en Crailo, bieden hiervoor mogelijkheden. We doen dit door de bestaande woningvoorraad te analyseren en nieuwe woningen, die maximaal bijdragen aan doorstroming, toe te voegen. We realiseren ons dat de keuzes die we hier voorstellen consequenties hebben voor onze gemeentebegroting.

Bij nieuwe ontwikkelingen houden wij vast aan het uitgangspunt van 33% sociale huurwoningen en 50% woningbouw in de

middeldure segmenten, over het geheel genomen van alle nieuwbouwplannen in deze periode. We leggen deze percentages vast in het omgevingsplan.

We willen eveneens vasthouden aan een percentage van 27% sociale huurwoningen van het totale woningbestand in Hilversum, zoals vastgelegd in de Woonvisie. We gaan met de corporaties in gesprek om een minimaal energielabel af te spreken voordat de woning wordt verkocht. We willen de raad voorstellen harde afspraken te maken met de corporaties om te voorkomen dat het aantal sociale woningen afneemt.

We vinden het belangrijk dat betaalbare woningen langer voor de doelgroep behouden blijven. Waar mogelijk wordt de instandhoudingstermijn bij nieuwbouw verlengd van 25 jaar naar 40 jaar. Dit betekent dat sociale huurwoningen langer sociaal blijven en middeldure huurwoningen langer middelduur.

We willen de raad voorstellen (nieuwe) wettelijke mogelijkheden te benutten om te sturen op de woningvoorraad en het toewijzen van woonruimte, bijvoorbeeld door meer woningen te bestemmen voor mensen met cruciale beroepen. Dit laatste vinden we niet

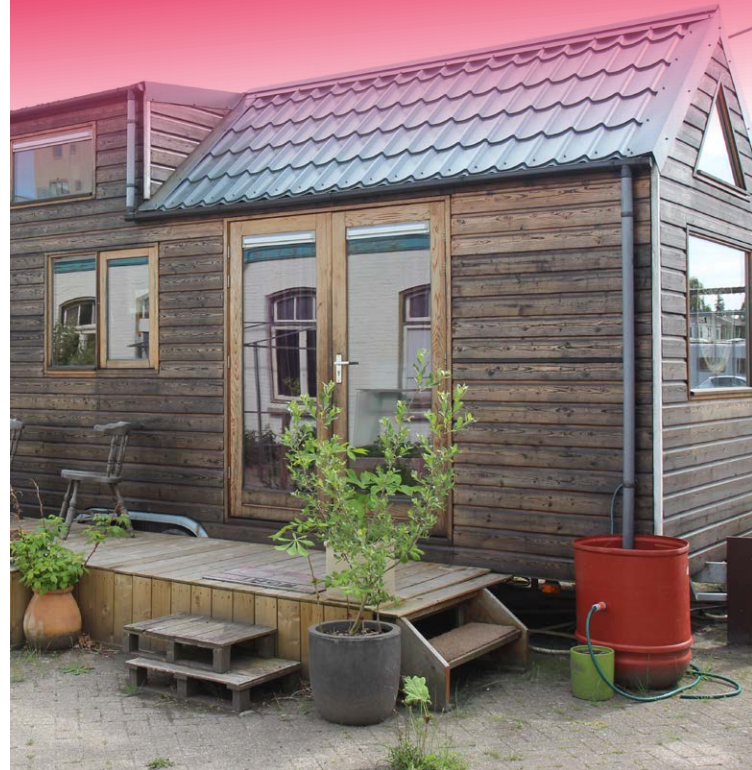
alleen belangrijk voor huishoudens in het sociale segment, maar ook voor gezinnen die niet voor een sociale huurwoning in aanmerking komen. We willen gezinnen namelijk ook een kans geven om een nieuwe stap te maken in hun wooncarrière in Hilversum, zowel wat betreft huur- als koopwoningen. Om extra woningen te creëren, zullen we de raad voorstellen twee woonlagen toe te voegen aan de gebouwen die op het huidige Stationsplein gebouwd gaan worden.

In lijn met de Woonvisie wordt een Hilversumse Woonzorgvisie opgesteld.

Woningen toevoegen in de bestaande stad betekent woningen toevoegen in bestaande buurten en wijken. Daarom hebben we in de Woonvisie vastgelegd dat Wijkgerichte Uitvoeringsagenda's worden opgesteld. We starten in De Meent en Kerkelanden. Waar mogelijk maken we gebruik van concepten als flexwoningen en flexwonen om snel extra woonruimte te kunnen bieden voor verschillende doelgroepen zoals we dat willen doen op het Circusterrein.

We hebben de intentie de huurovereenkomst met het vliegveld te verlengen. Zo willen we het vliegveld perspectief geven de huidige functie voor de lange termijn door te zetten en tevens te verduurzamen.

We stimuleren – daar waar het de economische functie niet in de weg staat – transformatie naar wonen. Bijvoorbeeld in en rond het centrum in voormalige winkels en boven bestaande winkels. De parkeernorm vormt een belemmering bij de transformatie. In gebieden met betaald parkeren zullen we er soms voor kiezen om transformatie toe te staan zonder dat een parkeerplaats wordt toegevoegd. Dit betekent dat de bewoners van deze nieuwe woningen geen recht krijgen op een parkeervergunning.

Het realiseren van de Hilversumse woonambities doen we niet alleen. Dat kunnen we ook niet. Lokaal en (boven)regionaal werken we intensief samen met corporaties, ontwikkelende partijen, andere overheden en organisaties op het vlak van onder meer zorg, duurzaamheid en erfgoed.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Het uitvoeren van de Woonvisie: bouwen voor doorstroming en bestaande stenen en onbenutte grond optimaal benutten.
- Het opstellen van een Hilversumse Woonzorgvisie in lijn met de Woonvisie.
- Het opstellen van wijkgerichte uitvoeringsagenda's, om te beginnen voor De Meent en Kerkelanden, waarin we de ambities uit de Woonvisie uitwerken op wijkniveau, in lijn met de specifieke kenmerken en mogelijkheden per wijk.
- Het realiseren van ruwweg 3.000 nieuwe woningen tot aan 2030.
- Het inzetten op tijdelijke en flexibele woonconcepten om de woningnood onder jongeren en specifieke doelgroepen tegen te gaan, bijvoorbeeld op het Circusterrein, in aanvulling op reguliere woningbouw.
- Een langere instandhoudingstermijn bij nieuwbouw zodat sociale huurwoningen waar mogelijk 40 jaar sociaal blijven en middeldure huurwoningen 40 jaar middelduur. Daarnaast zetten we bestaande en nieuwe instrumenten in om de bestaande woningvoorraad zo goed mogelijk te benutten.

- Het benutten van (nieuwe) wettelijke mogelijkheden om te sturen op de woningvoorraad en het toewijzen van woonruimte, bijvoorbeeld door woningen te bestemmen voor mensen met cruciale beroepen. Dit laatste vinden we niet alleen belangrijk voor huishoudens in het sociale segment, maar ook voor gezinnen die niet voor een sociale huurwoning in aanmerking komen.
- Het stimuleren, daar waar het de economische functie niet in de weg staat, van transformatie naar wonen. Bijvoorbeeld in en rond het centrum in voormalige winkels en op etages boven bestaande winkels.
- Het actualiseren van het parkeerbeleid om belemmeringen rond transformatie weg te nemen, waarbij het recht op een parkeervergunning bij deze woningen vervalt.

4

Een zorgzaam Hilversum

Zorg

In Hilversum zorgen we voor elkaar en krijgt iedereen de zorg die hij of zij nodig heeft. Vanuit die gedachte blijven we de komende jaren in het zorg- en welzijnsdomein aan de slag.

Op sommige momenten in het leven hebben mensen extra zorg en ondersteuning nodig. Voor een aantal inwoners is dat blijvend noodzakelijk. Soms komt die hulp vanuit verschillende hoeken tegelijk. Passende zorg en ondersteuning vragen dan om afstemming en samenwerking tussen hulpverlenende organisaties. De gemeente heeft daarin een coördinerende rol.

Welzijn

Sommige zorgvragen kunnen in informele netwerken worden opgepakt. De plek om informele zorg te organiseren is in de wijken dicht bij de mensen zelf. Daar zijn sterke voorzieningen voor nodig om te voorkomen dat lichte zorgvragen in het professionele domein terechtkomen. Deze preventieve aanpak gaat de sociale verbondenheid in wijken vergroten, en de druk op de zorgkosten en zorgprofessionals verminderen. Daarom gaan we investeren in langdurige relaties met de belangrijke informele netwerken (zoals kerken, moskeeën, verenigingen, vrijwilligersorganisaties en mantelzorgers) en welzijnspartners.

Buurthuizen zijn er voor ontmoeting en ondersteuning. Daarom komt er een nieuwe multifunctionele accommodatie in het Van Riebeeckkwartier.

Sport en bewegen wordt steeds belangrijker in de aanpak van maatschappelijke opgaven als overgewicht en eenzaamheid. Sport, bewegen en welzijn liggen in elkaars verlengde en willen we meer met elkaar verbinden.

Wmo

De inwoners van Hilversum worden gemiddeld steeds ouder. Een trend die in heel Nederland zichtbaar is. Deze ontwikkeling heeft verschillende gevolgen: er komen meer zorgbehoevende ouderen, er zijn andere woontypen nodig waar mensen zolang mogelijk zelfstandig oud kunnen worden, er ontstaan vraagstukken over hoe ouderen mentaal en fysiek gezond blijven, de zorgkosten stijgen en de vraag naar zorgpersoneel neemt toe. Daarom gaan we aan de slag met het actieplan Ouder worden in Hilversum.

De Wmo biedt niet alleen voorzieningen voor ouderen. Al onze inwoners met een beperking kunnen een beroep doen op deze wet. De inrichting van de openbare ruimte blijft afgestemd op inwoners met een beperking. Ook de nieuwe website van de gemeente moet voor hen goed toegankelijk zijn.

Jeugd

De betaalbaarheid van de jeugdzorg en de Wmo staat al jaren onder druk. Toch gaan we de kortingen van het Rijk niet rechtstreeks doorvertalen naar harde taakstellingen. Dat we niet bezuinigen op zorg en welzijn betekent niet dat er geen verbeteringen mogelijk zijn. We maken afspraken met onze welzijnspartners om de effecten van de inspanningen zo groot mogelijk te maken.

Steeds meer jongeren krijgen een vorm van jeugdhulp en daar maken we ons zorgen over. We willen voorkomen dat kinderen jarenlang professionele zorg krijgen, terwijl dat niet altijd noodzakelijk is. Investeren in een goede intake moet leiden tot passende hulp. Waar mogelijk komen de lichtere hulpvragen terecht in de wijknetwerken. Dit vraagt om laagdrempelige toegang voor kinderen die ergens mee zitten. Gevolg is dat jeugdzorgprofessionals meer en eerder tijd hebben voor de zwaardere hulpvragen.

Problemen die kinderen en jongeren ervaren, staan meestal niet los van andere problemen. Een vechtscheiding of schulden kunnen bij

kinderen grote stress veroorzaken en andere problemen creëren. Door met het hele gezin aan de slag te gaan, wordt er gewerkt aan een sterkere thuisbasis. Zo worden zorgtrajecten minder lang en is uitstroom mogelijk. Regisseurs voor een gezin spelen een belangrijke rol, net als opvoedcoaches die een oogje in het zeil houden als kinderen eenmaal zijn uitgestroomd. We ondersteunen pleegzorg en de leun- en steungezinnen. We monitoren en rapporteren de effecten van deze aanpak op de uitstroom in de jeugdzorg.

Landelijk worden veranderingen in het systeem van jeugdzorg aangekondigd. Het goed organiseren van zorg voor kinderen met de meest complexe problemen heeft daarbij de hoogste prioriteit. De marktwerking moet worden teruggedrongen en financiële prikkels uit het jeugdzorgsysteem gehaald.

In afwachting van deze plannen stellen wij geen grote wijzigingen van beleid voor.

Wij blijven geloven in een preventieve aanpak.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Meer opvoedcoaches, jongerenwerkers in de wijk en bij scholen met kwetsbare kinderen ter preventie van instroom en ter begeleiding bij uitstroom.
- Meer buddy's voor jongeren bij beginnend problematisch gedrag op het gebied van drank en drugs.
- Extra jeugdboa's om te kunnen handhaven als jongeren echt over de schreef gaan.
- Inzetten op preventie en maatwerkoplossingen door de vrijwillige inzet van pleegouders en steunouders. Daarnaast gezinstrajecten ter voorkoming van uithuisplaatsing.
- Versterken van de samenwerking met huisartsen en zorgaanbieders voor een betere intake van jeugdhulpvragen.
- Het wegnemen van blokkades die de uitstroom vanuit zorg- en welzijnstrajecten belemmeren.
- Het opstellen van een actieplan Ouder worden in Hilversum.

- In samenwerking met de stad wordt het vrijwilligerswerkbeleid geïntensiveerd.
- Samen met de partners in de stad gaan we eenzaamheid tegen door het uitbouwen van het actieplan Samen is leuker.
- Versterken van de samenwerking tussen zorgaanbieders, zorgverzekeraars, zorgkantoren en de gemeente.
- Iedere inwoner van 75 jaar en ouder kan gratis met de bus.
- Investeren in digitale vaardigheden voor ouderen.
- Vernieuwende Wmo-initiatieven stimuleren.
- Een nieuwe multifunctionele accommodatie in het Van Riebeeckkwartier.
- Stimuleren mantelzorg en respijtzorg voor mantelzorgers.
- Meer buurtsportcoaches gericht op alle doelgroepen.
- Aan de slag met de aanbevelingen uit het raadsonderzoek Wmo en Welzijn om de kaderstellende en controlerende taak van de raad te verbeteren.

Onderwijs

We koesteren ons brede onderwijsaanbod met basisscholen, middelbare en internationale scholen. We blijven investeren in goede onderwijshuisvesting. De aanwezigheid van mbo en hbo zijn belangrijke aanjagers voor een levendige stad. Het verder uitbreiden van dit onderwijsaanbod is dan ook een belangrijke ambitie. Het bevorderen van gelijke kansen in het onderwijs is enorm belangrijk. De overheid trekt hier dan ook veel geld voor uit.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Het evalueren van de doelstellingen van de Lokale Educatieve Agenda.
- Het aantrekken van hbo-onderwijs, op gebied van media, ICT en zorg.

Werk en inkomen

We willen zoveel mogelijk mensen weer laten meedoen in de maatschappij. Juist nu er bij zo veel bedrijven vacatures open staan, zijn er mooie kansen.

Iedere Hilversummer die zich aanmeldt voor een inkomensregeling wordt op gastvrije wijze welkom geheten. In plaats van vertrouwen dat eerst verdiend moet worden, is vertrouwen in de inwoner ons vertrekpunt. Vertrouwen zonder naïef te zijn.

We willen de raad voorstellen succesvolle opleidingsprogramma's, waarbij mensen worden geschoold en tegelijkertijd aan het werk zijn, uit te breiden en te verbreden. Gerichte trainingen om aan de slag te gaan in een specifieke sector bieden mensen concreet perspectief op een baan. Het is van belang te blijven innoveren en kritisch te zijn op de huidige ingezette (re-integratie)trajecten. Door steeds de persoonlijke capaciteiten en talenten van mensen centraal te stellen, wordt meedoen makkelijker en dat zorgt voor zingeving, eigenwaarde en welzijn. We maken heldere afspraken met mensen en zorgen ervoor dat afspraken worden nagekomen.

We kijken naar de capaciteiten en mogelijkheden van de individuele personen en we maken gebruik van maatwerk.

Wanneer mensen eenmaal weer aan het werk zijn, zetten we soms een jobcoach in om ervoor te zorgen dat deze mensen ook aan het werk blijven. Als blijkt dat werken niet kan, wordt samen gezocht naar passende activiteiten om mee te blijven doen in deze maatschappij. Iedereen kan van betekenis zijn.

We onderzoeken het gebruik van de geboden experimenteerruimte in de Participatiewet. Daarbij denken we aan een proef met het afschaffen van de kostendelersnorm binnen de regels van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Financiële schulden zijn een grote drempel om mee te doen. Schulden leiden tot stress en verlamming. We zijn steeds beter in staat om te zien welke inwoners misschien in schuldsituaties gaan belanden. Het is nog niet duidelijk hoeveel mensen als gevolg van de coronapandemie in de schulden zijn geraakt. Preventie loont; dat betekent dat hier voldoende mensen voor beschikbaar zijn. Ook mensen die al in de schuldhulpverlening zitten, blijven voldoende ondersteuning krijgen.

Kinderen in Hilversum moeten gelijke kansen hebben. Het bestrijden van armoede onder kinderen heeft daarom onze hoogste prioriteit. Gezinnen kunnen gebruikmaken van miniregelingen zoals het Kindpakket.

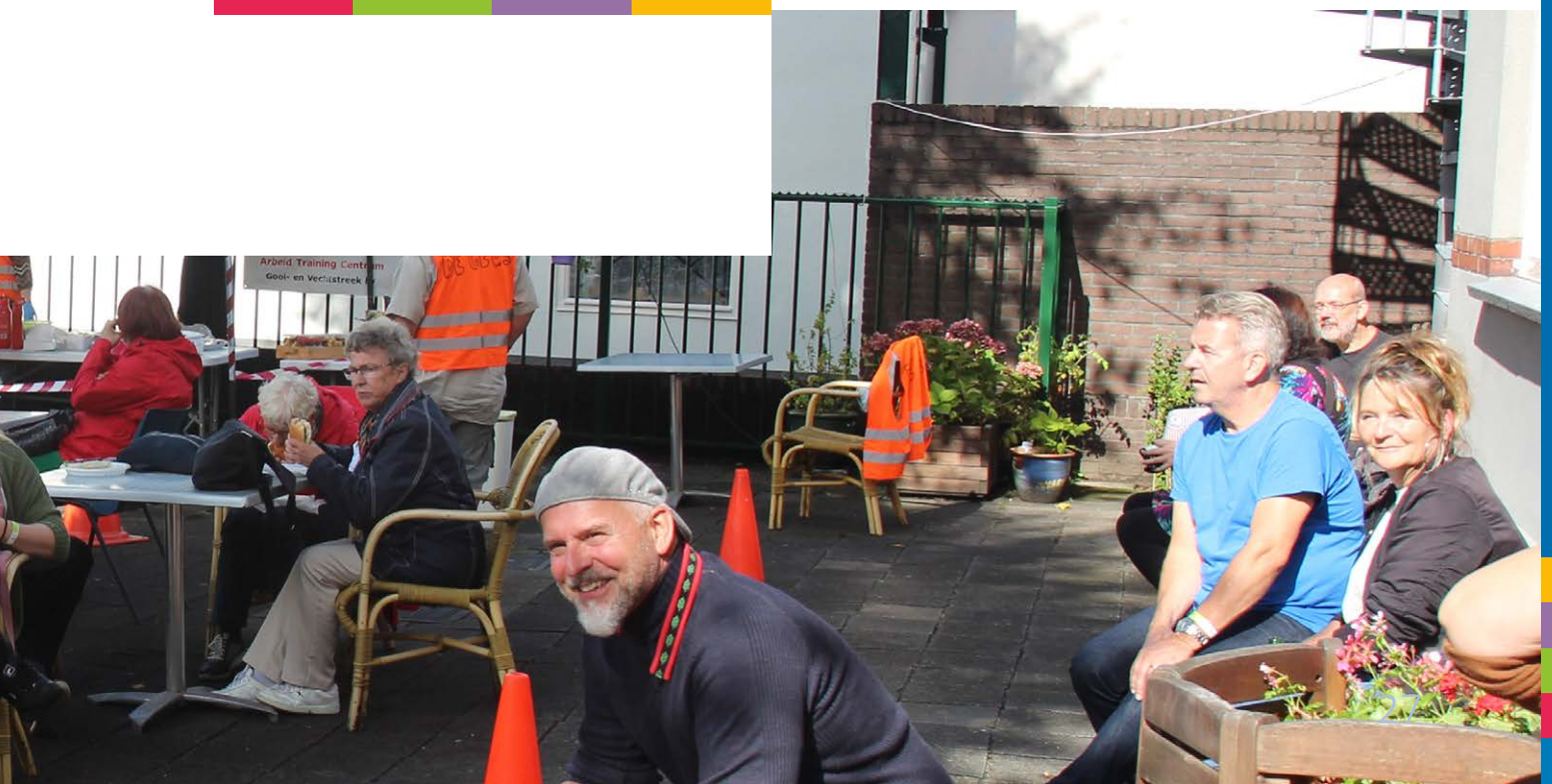
Het is belangrijk om het effect van alle regelingen te kunnen beoordelen en te weten hoe deze bijdragen aan gelijke kansen. Uitgangspunt is dat minimaregelingen voor iedereen eenvoudig (eenduidige regelingen) en toegankelijk (geen onbegrijpelijke taal of ingewikkelde procedures) moeten zijn.

Om kinderen met gelijke kansen te laten opgroeien, is het nodig dat gezinnen de weg weten naar regelingen die kinderen ten goede komen, zoals het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Om meer bekendheid aan deze regelingen te geven, willen we bijvoorbeeld scholen, huisartsen, hulpverleners en bewindvoerders inschakelen.

In de begroting 2022 is een aantal maatregelen voor één jaar op 130% gezet. We verlengen deze situatie voor de komende jaren. De minimaregelingen blijven daarmee stabiel. Bij voldoende financiële ruimte kunnen er meer financiële percentages gelijkgeschakeld worden op 130% van het minimumloon.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Uitbreiden en ontwikkelen van opleidings- en trainingsprogramma's om meer mensen in verschillende werkvelden om te scholen en gelijktijdig aan werk te helpen.
- Experimenteren met een basisbaan; dat is een tijdelijke baan met structuur en inkomen, gericht op doorstromen naar een vaste baan.
- Begeleiding geven aan mensen die uitgestroomd zijn naar een baan om uitval te voorkomen.
- Stimulerende maatregelen voor mensen die vanuit de bijstand aan het werk gaan.
- Meer capaciteit voor vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening.
- Verbeteren en vereenvoudigen van minimaregelingen op basis van de minima-effectrapportage.
- Het hanteren van een stabiel percentage voor minimaregelingen.
- Het regelen van een digitaal apparaat, zoals een tablet of laptop, in bestaande minimaregelingen.

5

Bereikbaarheid en parkeren

De bereikbaarheid van Hilversum staat onder druk. Er is veel woon-werkverkeer, drukte door mensen die van buiten Hilversum in ons centrum komen winkelen en talloze bedrijven vervoeren goederen naar en door Hilversum. We merken dat de grens van wat onze ringwegen aankunnen nu al is bereikt. Tel daar de benodigde groei van Hilversum bij op en structurele overbelasting ligt op de loer. De verkeersveiligheid voor bijvoorbeeld fietsers en voetgangers kan hierdoor ook een probleem worden.

We willen de raad voorstellen de komende jaren concrete stappen te zetten om de doorstroming voor alle vormen van verkeer te verbeteren. We willen daarbij gebruikmaken van slimme technologische oplossingen zoals verkeerssensoren en intelligente verkeerslichten ter verbetering van de doorstroming. Ook verbeteren we de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers. Asociaal gedrag in het verkeer en verkeers- onveilige situaties worden aangepakt.

We zien ook in Hilversum het gebruik van deelfervoer, zoals scooter- of fietsdelen, toenemen. Deze vorm van duurzame mobiliteit past bij de landelijke trend dat er (vooral onder jongeren) minder aan autobezit wordt gehecht.

Er zijn echter ook nadelen, zoals de verrommeling van de openbare ruimte. Door beleid voor deelmobiliteit te maken, zorgen we voor een goede balans in de stad.

Om de parkeerdruk te verlagen en wonen boven winkels mogelijk te maken, gaan we betaald parkeren tot aan de buitenring invoeren. De eventuele opbrengst investeren we opnieuw in de bereikbaarheid van Hilversum. Uitgangspunt is dat betaald parkeren geen verdienmodel is.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

Voor het langzame verkeer

- Realiseren van een snelfietsnetwerk in samenwerking met de gemeenten om ons heen (Amsterdam, Utrecht, Amersfoort en de Gooise buurgemeenten).
- Vergroten van de verkeersveiligheid voor voetgangers en fietsers, in samenspraak met inwoners.
- Verbeteren van de fietsveiligheid rondom scholen.
- Het OV-knooppunt bij Crailo verbeteren en de mogelijkheid van een Park & Bike op die locatie onderzoeken.
- Ontwikkelen van beleid en reguleringsmogelijkheden voor langzaam deelfervoer zoals deelscooters, deelfietsen en bezorgdiensten.
- Onderzoeken of we de veiligheid voor fietsers op de kruising Utrechtseweg/ Diependaalselaan kunnen verbeteren door de fietsers een betere route te bieden.

Voor het auto- en vrachtverkeer

- Aanpakken asociaal verkeersgedrag door onder meer het plaatsen van geluidsflitspalen en meer handhaving. De opbrengst vloeit terug naar de buurt.
- Het verdubbelen van het aantal publieke laadpalen voor elektrische auto's in de wijken en buurten.
- Realiseren van een 30 km-zone zoveel mogelijk op en binnen de binnenring.
- Realiseren van een fietsbrug over het spoor parallel aan het viaduct op de Johannes Geradtsweg.
- Realiseren van het verdiepen van de onderdoorgang van het viaduct bij de Lage Naarderweg.
- Met de provincie in gesprek gaan over mogelijkheden om de verkeersintensiteit op de Diependaalselaan te verminderen.
- Een transferium en distributiehuis bij het Arenapark realiseren voor personen, auto's en goederenvervoer.
- Stoppen met het onderzoek naar een tunnel onder de hei.
- In gesprek gaan met werkgevers om het autobedrijf terug te dringen.
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid van zero-emissiezones voor vrachtwagens waarbij ondernemers worden betrokken.

Voor de trein en bus

- Het behouden van Hilversum als intercity-station.
- Aansluiting op het NS-nachtnet.
- De maatregel 75+ in Hilversum gratis met de bus.
- Een alternatief vinden voor de bus over de Kerkbrink.

Voor parkeren

- Wonen zonder parkeervergunning onder voorwaarden mogelijk maken.
- Invoeren van betaald parkeren in gebieden tot aan de buitenring. Eventuele opbrengsten worden ingezet voor het verbeteren van de mobiliteit.

6

Een bloeiende economie

Hilversum in balans: Mediastad én tuindorp, waar het prettig wonen, werken en verblijven is. We zetten in op voldoende ruimte voor wonen én werken, en op een goed vestigingsklimaat voor bedrijven. Meer bedrijven betekent meer werkgelegenheid en meer stageplaatsen. Inwoners en ondernemers vormen samen het draagvlak voor ons ruime voorzieningenaanbod. Daarnaast dragen bedrijven bij aan maatschappelijke opgaven, zoals digitalisering, energietransitie en duurzame mobiliteit.

In nauwe samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren werken we de komende jaren aan toekomstbestendige winkelgebieden en werklocaties. Daarbij zetten we in op een centrum met minimale leegstand, meer groen en het bevorderen van beleving en ontmoeting. Verplaatsing van de bibliotheek naar de Gooische Brink betekent een belangrijke impuls voor winkels en horeca in het centrum. We gaan ook aan de slag met een toekomstperspectief voor de aanloopstraten rond het centrum. We koesteren het unieke karakter van De Gijsbrecht. Op De Gijsbrecht geven we in een breed participatieproces met ondernemers

en bewoners de plannen voor herinrichting vorm. Investeren in onze winkels en horeca is extra van belang aangezien de effecten van de coronacrisis bij ondernemers nog steeds voelbaar zijn. Citymarketing is van meerwaarde voor onze inwoners en bedrijven. Onze bijdrage aan Hilversum Marketing continueren we. Het is belangrijk dat de resultaten van Hilversum Marketing zichtbaar en meetbaar zijn.

Op de locaties Media Park, Arenapark en Zuidwest zien we mogelijkheden voor het toevoegen van ruimte voor werken. We steunen dan ook de verdere ontwikkeling van het Media Park tot hightech campus met ruimte voor nieuwe bedrijven, het uitbreiden van het mbo- en hbo-onderwijs, aanvullende voorzieningen en wonen. Met deze ontwikkeling krijgen onze jongeren ook meer kansen.

Ook stimuleren we initiatieven voor broedplaatsen in de stad.

Het vernieuwde Beeld & Geluid zien we als goed startpunt voor toeristen om meer te doen in Hilversum en hen te verleiden tot een langer verblijf.

Bedrijvenpark Zuidwest

Voor Zuidwest stellen we na de gebiedsfoto een gebiedsagenda op, waarin we samen met ondernemers en eigenaren het toekomstperspectief schetsen en gewenste maatregelen formuleren. We willen de samenwerking tussen ondernemers, de ondernemersverenigingen en de gemeente stimuleren. We continueren de samenwerking met de ondernemersvereniging wat betreft verduurzaming en zien de invoering van stimulerend toezicht als een kans.

Arenapark

Het Arenapark is de enige kantorenlocatie in onze regio. We hechten veel waarde aan dit park met aansprekende werkgevers waaronder bedrijven in de detailhandel, NCOI en Nike. We gaan daarom door met het project Arenapark. Wel vinden we de huidige schaal in de recent door het college vastgestelde plannen, gelet op de omvang van het gebied, te groot. We gaan de raad voorstellen het plan voor een deel te beperken. Bij het verder uitwerken daarvan staat een aantal uitgangspunten centraal. Het plan zal meer aansluiten bij de eerder gegeven adviezen van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit op het punt van bouwhoogte en verdichting. De verhouding wonen versus werken blijft op hoofdlijnen in stand; het Arenapark wordt zo een levendig gebied met een goede mix van werken, sporten, studeren en wonen. Ook zien we mogelijkheden voor meer zorgfuncties. We zetten in op een goede ruimtelijke kwaliteit met veel groen en behoud van de zichtlijnen. De wens voor het verplaatsen van station Hilversum Sportpark blijft, gelet op de kansen die het biedt voor ons openbaar vervoer en een veilige oversteek bij de spoorwegovergang. Ook zien we de meerwaarde van een transferium en goederenhub in het gebied. De plannen vragen een forse investering. We gaan op zoek naar manieren om de businesscase te verbeteren. We denken daarbij nu bijvoorbeeld aan subsidies van derden, aanpassingen aan het aantal parkeerplaatsen en een beter geëxploiteerd zwembad.

Bruisend Hart

We hebben als stad veel ambities die Hilversum mooier en beter maken. Daarbij maken we duidelijke keuzes. Enerzijds met de druk op de leefbaarheid en bereikbaarheid van onze stad als op (te) veel plekken tegelijkertijd wordt gebouwd. Anderzijds heeft dat te maken met geld en beschikbare capaciteit. We nemen onze verantwoordelijkheid, maar we realiseren ons dat de organisatie onder druk staat.

Vanwege capaciteit en een stapeling van projecten aan beide kanten van het spoor maken we een ruimere planning voor het project Bruisend Hart. Op veel plekken wordt de komende jaren gebouwd. De huidige bedrijfspanden maken plaats voor gemengde gebieden met wonen, werken en veel openbaar groen. Een goede ontwikkeling voor Oost waar we komende jaren mee doorgaan.

Ook het Oosterspoorplein krijgt op termijn een forse impuls. Dit wordt het hart van Oost. Op veel locaties in postcodegebied 1221 vinden de komende jaren ontwikkelingen plaats. Ook aan de centrumkant van het station wordt gebouwd.

We kiezen er voor na het vaststellen van de structuurvisie Bruisend Hart niet direct verder te gaan met de uitwerking van de plannen. Wel willen we de raad voorstellen binnen een termijn van drie jaar een bestemmingsplan te maken om zo de werking van het voorkeursrecht veilig te stellen. In de tussentijd blijven we investeren in het gebied door de aankoop van panden. Vrijkomende panden krijgen een goede invulling die, net als De Kwekerij, een positieve impuls geeft aan de entree van Oost. In het bestemmingsplan van het Oosterspoorplein stellen we de raad voor ruimte te maken voor meer maatschappelijke voorzieningen. We denken aan een consultatiebureau en een vrijwilligerscentrale.

Werkgelegenheid

We willen de raad voorstellen in te zetten op verdere versterking van onze belangrijke economische clusters Media & ICT en Zorg.

Nieuw is de inzet op het faciliteren en aantrekken van bedrijvigheid in de circulaire economie. Het bedrijfsleven stimuleren we om energiebesparingen door te voeren en duurzame maatregelen te treffen. Innovatie als aanjager voor slimme oplossingen vanuit onze bedrijven, ook toegepast in Hilversum, krijgt meer aandacht. We stimuleren horeca buiten het centrum als plek voor ontmoeting. We zien horeca daarbij als onderdeel van het economisch beleid. Verder kopen we als gemeente zoveel als mogelijk lokaal in.

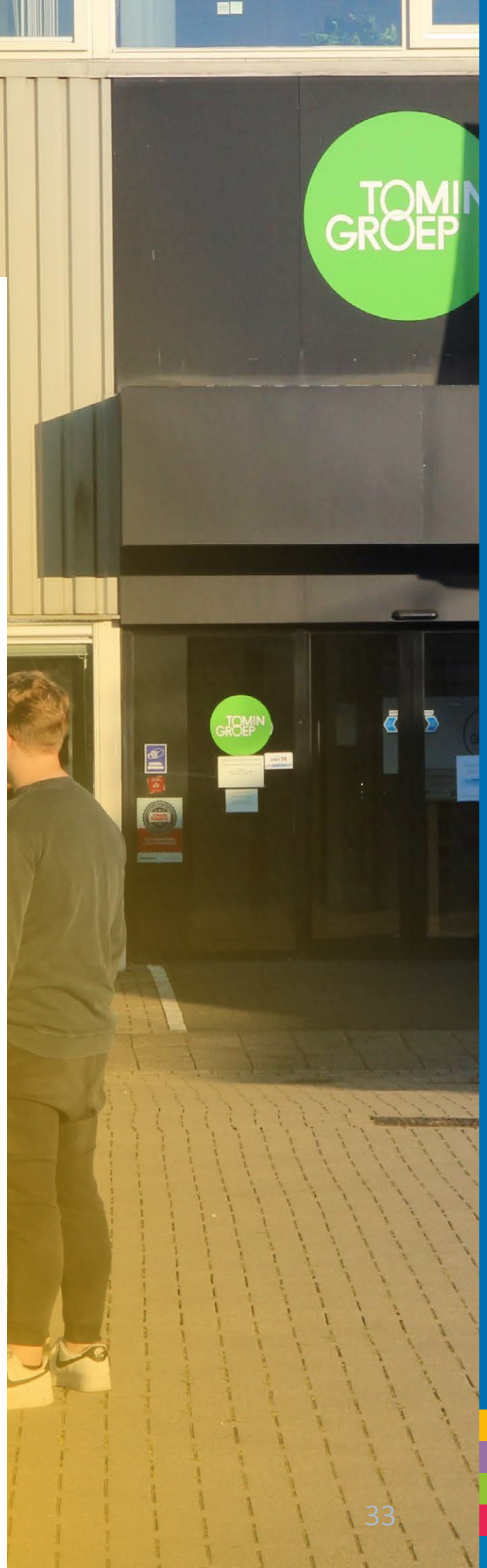
Het tekort aan (praktijkgeschoolde) arbeidsplaatsen loopt op. In samenhang tussen Economie en Werk & Inkomen zetten we in op het toevoegen van (praktijkgeschoolde) arbeidsplaatsen.

Om de woon-werkbalans goed te houden, moet het aantal banen meegroeien met de beroepsbevolking. Om de verkeerspendel te beteugelen, willen we graag dat meer Hilversummers in de eigen gemeente of op fietsafstand van Hilversum werken.

In nauwe samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven zetten we in op meer leerwerkplekken en stageplaatsen. Ook maatschappelijke stages vinden we daarbij van belang. Leerlingen maken hierbij kennis met verschillende organisaties en vrijwilligerswerk. We hechten veel waarde aan gelijke kansen. Samen met de Diversiteitsraad bevorderen we gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Als gemeente geven we het goede voorbeeld in ons personeelsbeleid.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Het opstellen van gebiedsagenda's voor het Media Park en de werklocaties in Zuidwest en het realiseren van de hierin te benoemen maatregelen.
- De plannen voor het Arenapark in omvang te beperken.
- Het maken van een toekomstgericht plan voor aanloopstraten.
- Het stimuleren van broedplaatsen voor kleine bedrijven en startups, vergelijkbaar met VONK in de Wijk en Werf35.
- Het faciliteren en aantrekken van bedrijvigheid in de circulaire economie.
- Het stimuleren van het bedrijfsleven om maatregelen te nemen op het gebied van energietransitie en duurzaamheid.
- Het opstellen en uitvoeren van een plan gericht op het inlopen van het tekort aan (praktijkgeschoolde) arbeidsplaatsen in Hilversum.
- Het stimuleren van leerwerkplekken en stages, en het voortzetten van maatschappelijke stages.
- Het verruimen van mogelijkheden voor horeca buiten het centrum als ontmoetingsplaats.
- Als gemeente zoveel als mogelijk lokaal inkopen van producten en diensten.

7 Een aantrekkelijke stad

Hilversum is een aantrekkelijke stad met al haar voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en evenementen. Een aantrekkelijke stad maken we met elkaar. En iedereen moet kunnen meedoen. Iedereen moet zich thuis voelen in Hilversum. Dat betekent dat we veel belang hechten aan fysieke en digitale toegankelijkheid van voorzieningen. Het betekent ook dat iedereen zich welkom en veilig moet kunnen voelen. Voor het vergroten van die veiligheid zetten we ons in, samen met de organisaties. Daarbij vergeten we niet de vele vrijwilligers die veel activiteiten en evenementen in Hilversum mogelijk maken.

Cultuur

Een aantrekkelijke stad beschikt over levendige kunst en cultuur die mensen en bedrijven uitdaagt en aantrekt. Een stad wordt aantrekkelijk door activiteiten voor en door jongeren en studenten, het koesteren van historische gebouwen en een sfeer van verbondenheid. Hilversum heeft veel aanbod, zoals De Vorstin, het Filmtheater, Beeld & Geluid, Museum Hilversum, Gooiland en het MCO. We willen het aanbod kunst en cultuur versterken. We onderzoeken hoe we de toegang tot kunst en cultuur, cultureel erfgoed en muziekles voor kinderen laagdrempeliger kunnen maken.

Activiteiten en initiatieven in de wijk, dicht bij huis, verdienen meer ondersteuning. Ook denken wij aan initiatieven waarbij horeca, cultuur en

het verenigingsleven elkaar versterken. Wij steunen zowel de kleinschalige als de grotere evenementen.

Hilversum is een stad waarin veel beroepsmusici wonen en werken. Wij huisvesten orkesten, ensembles en solisten van (inter)nationale naam en faam. Dit unieke gegeven willen we meer zichtbaar en hoorbaar maken voor Hilversum. Ook het faciliteren van lokale kunstenaars hoort daarbij. Met de raad willen we daarom in gesprek over nieuw cultuurbeleid.

Sport

Er zijn in Hilversum mooie actieve sportverenigingen met veel vrijwilligers. Daar zijn we trots op. Deze blijven we ondersteunen. Sport en bewegen is echter niet alleen van de sportorganisaties. Ook onze openbare ruimte biedt kansen voor sport en bewegen. We maken met de raad nieuw sportbeleid met concrete maatregelen om onze bewoners te stimuleren te sporten en te bewegen. We willen zowel meer kleinschalige evenementen in de wijk als grootschalige sportevenementen voor de hele stad.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

Cultuur

- Het faciliteren van kleine verenigingen met het oog op de samenwerking en de continuïteit.
- Het versterken van het bestaande cultuuraanbod.
- In gesprek gaan met het Metropole Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest om de verbinding met de stad te vergroten en om hen meer te laten horen in de stad.
- Realisatie van de vernieuwde en goed bereikbare bibliotheek in de Gooische Brink in het centrum. Van de Kerkbrink maken we een prettige plek om te verblijven.
- Onderzoeken hoe we muziekonderwijs, cultuureducatie en cultureel erfgoed toegankelijker voor kinderen kunnen maken.
- Verwijderen van de Media Mile.
- Van Hilversum 600 jaar een groots en eigentijds feest maken voor en met alle Hilversummers.

Sport en bewegen

- Meer kleinschalige sportevenementen in de wijken, zoals de buurtspelen.
- Aansprekende grote evenementen zoals een wielerronde. Deze kunnen ook inspireren om zelf te bewegen.
- Beweegvriendelijkheid als kans zien bij herinrichting van de openbare ruimte.
- Versterken van de samenhang tussen de diverse sportactiviteiten en sportverenigingen.

Dierenasiel

- Een bijdrage leveren aan de vernieuwing van de gebouwen van Dierenasiel Crailo wanneer het bestuur met plannen komt.
- Zo mogelijk samen met de regio weer zwervedieren opvangen in Dierenasiel Crailo.

Een veilig Hilversum

Hoewel de criminaliteitscijfers in Hilversum de afgelopen jaren dalen, is er nog steeds veel werk te verzetten. De cijfers van fietsendiefstallen, woninginbraken en vernielingen dalen, maar we constateren een stijging op het gebied van ondermijning, digitale criminaliteit en drugs-handel. De toenemende verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld is verontrustend.

We zien veiligheid als een basisbehoefte. Iedereen moet zich hier veilig voelen, ongeacht afkomst, religie of geaardheid.

Bij veiligheid wordt vaak alleen gedacht aan handhaving. En hoewel dat een belangrijk onderdeel is, liggen de kansen om de veiligheid te vergroten vooral aan de voorkant. We zien bij mensen met een opeenstapeling van problemen een grotere kans tot het vertonen van overlastgevend of crimineel gedrag. Hoe eerder we signaleren dat het niet goed gaat met iemand, hoe groter de kans dat kan worden voorkomen dat iemand verder afglijdt.

We gaan daarom nog meer investeren in preventie, waarbij we het zorg- en veiligheids-domein meer met elkaar verbinden. Dat is een goede manier voor de aanpak van de toenemende drugscriminaliteit onder jongeren en het toenemend gebruik van drugs en alcohol bij deze doelgroep. We investeren in wat wij de 'oren en ogen in de wijken' noemen: jongerenwerkers, buurtsportcoaches, jeugdboa's en reguliere boa's.

Crimineel gedrag zoals georganiseerde criminaliteit, cybercriminaliteit en ondermijning verdient een stevige aanpak. Hierbij is samenwerking tussen politie en gemeente van groot belang. We werken ook samen met de andere regiogemeenten voor efficiëntere inzet van middelen en om een waterbedeffect naar deze gemeenten te voorkomen. Bij de aanpak van de verschillende vormen van criminaliteit gebruiken we waar mogelijk innovatieve methodes.

Asociaal gedrag in het verkeer is een probleem en hoort niet thuis in een veilige samenleving. We pakken dit aan door te investeren in handhaving.

Wij handhaven het huidige vuurwerkbeleid. Er worden professionele vuurwerkshows aangeboden en vuurwerkvrije zones gecreëerd. Bestrijding van illegaal vuurwerk wordt geïntensiveerd en we pakken geweld tegen hulpverleners nog harder aan.

De komende jaren vormen veranderingen in de brandweerorganisatie een grote opgave, met name vanuit de Europese regels die stellen dat vrijwilligers recht hebben op dezelfde arbeidsomstandigheden en beloning als beroepsbrandweerlieden. We onderzoeken de consequenties hiervan voor onze veiligheids-regio. Een andere opgave is het toekomst-bestendig maken van de bluswatervoorziening.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Uitbreiding van jongerenwerk in de wijken.
- Vergroten inzet jeugdboa's.
- Vergroten inzet reguliere boa's.
- Opzetten voorlichtingsprogramma's met betrekking tot alcohol en drugs (waaronder lachgas) met name gericht op jongeren.
- Onderzoeken of we een verbod op lachgas in Hilversum kunnen realiseren.
- De campagne 'Veilig uitgaan' voortzetten met extra middelen en overleg met politie en horecaondernemers.
- Meer inzet op het bestrijden van ondermijning. We volgen de landelijke ontwikkelingen die het mogelijk maken om innovatieve methodes in te zetten.
- Bij de inzet van boa's prioriteit geven aan het bestrijden van asociaal gedrag in het verkeer en bij parkeren.
- Tegengaan van racegedrag door de inzet van snelheidsbeperkende maatregelen zoals geluidsflitspalen.
- Betere nazorg voor personen met verward gedrag en hun omgeving.
- Sneller hulp inzetten bij 'onveilig thuis'-situaties, zodat de slachtoffers thuis kunnen blijven wonen.
- Inwoners en ondernemers ondersteunen bij digitale veiligheid.
- Samen met de brandweer en waterbedrijf Vitens komen tot een toekomstbestendig bluswaternetwerk.
- Inspelen op de veranderingen in de brandweerorganisatie.

9

Betrouwbaar bestuur en gezonde financiën

Bestuur

We bieden dienstverlening dicht bij de inwoners en ondernemers. Dit betekent dat, daar waar het kan, aanvragen digitaal mogelijk worden gemaakt. Een gebruiksvriendelijke website is hiervoor een vereiste. De kwaliteit van de dienstverlening moet zichtbaar en meetbaar zijn. Met behulp van prestatie-indicatoren die in de begroting worden opgenomen, worden prestaties en de tevredenheid van onze klanten zichtbaar gemaakt.

Het belang van de regio is groot en dit zal ook zo blijven. We willen ervoor zorgen dat de raad meer inspraak krijgt bij het bepalen van regionaal beleid. We willen samen met de andere gemeenten kijken naar een vorm van regionale commissievergaderingen. We streven ernaar de posities van de afzonderlijke raden binnen de regio Gooi en Vechtstreek vast te houden en te versterken. Van belang daarbij is een evenwichtige stemverhouding van de deelnemende gemeenten in het bestuur van de regio. Wanneer een andere gemeente de wens heeft om met Hilversum te fuseren, nemen we niet meteen een standpunt in. Eerst zullen we de raad voorstellen alle voor- en nadelen voor onze gemeente en onze inwoners nauwkeurig tegen elkaar af te wegen. Pas daarna nemen we een standpunt in.

We willen met de gemeenten in de regio in gesprek over het versterken van de positie van Hilversum in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Bij het inbrengen van onze belangen bij de MRA doen we dat alleen met plannen en voorstellen die bekend zijn bij de raad van Hilversum.

We willen een moderne en aantrekkelijke werkgever zijn. We koesteren onze medewerkers.

Bij het bepalen van onze ambities blijft er aandacht voor de balans tussen de ambities en de beschikbare capaciteit. Bij eventuele knelpunten gaat de dienstverlening aan de inwoner voor.

De afgelopen twee jaar heeft Hilversum laten zien dat we goed kunnen omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Corona speelt op dit moment een minder grote rol in onze samenleving. Het risico bestaat dat er toch weer een periode komt waarin het virus oplaait. Dan staan wij net als de voorgaande periode klaar voor onze inwoners, maatschappelijk organisaties en ondernemers.

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne vraagt op dit moment grote aandacht. We zetten ons in om deze vluchtelingen zolang zij hier noodgedwongen verblijven, onderdeel van onze samenleving te laten zijn.

We blijven voldoen aan de opgelegde taakstellingen voor de opvang van vluchtelingen, asielzoekers en huisvesting voor statushouders. We zetten samen met corporaties in op de spreiding van statushouders over de wijken. We willen ervoor zorgen dat de Hilversumse statushouders zo snel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Bij de opvang van asielzoekers richten we ons op kleinschalige locaties. Daar waar sprake is van regiotaken spreken wij de regio aan op haar verantwoordelijkheid en blijven hierover in gesprek.

Concreet willen we met de raad aan de slag met

- Het zichtbaar maken van de klantvriendelijkheid van de organisatie aan de hand van indicatoren en het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid.
- Het onderzoeken van nut en noodzaak van een regionale griffie.
- Verder digitaliseren van de dienstverlening.
- Het verkennen van een werkwijze met regionale commissievergaderingen.
- Het kritisch kijken naar het in de toekomst onderbrengen van taken in de regio.

Financiën

Bij het opstellen van dit akkoord hebben wij oog gehad voor de financiële haalbaarheid van onze ideeën. Aan de hand van de vastgestelde begroting 2022 (en meerjarenraming), de autonome ontwikkelingen en de actualisatie van het bestaande beleid conform de concept Voorjaarsnota 2022 hebben we een financiële startpositie bepaald. Vervolgens hebben we alle items en uitgangspunten uit het akkoord op hoofdlijnen doorgerekend. We zijn blij dat ook na deze doorrekening het akkoord een structureel sluitend meerjarenbeeld laat zien.

De gemiddelde woonlasten stijgen jaarlijks niet meer dan het inflatiepercentage.

We schaffen de hondenbelasting af.

Omdat de onzekerheid over de begroting toeneemt naarmate de tijd voortschrijdt, vinden wij het getuigen van voorzichtig financieel beleid om niet alle begrotingsruimte in de toekomst in te vullen. Deze ruimte hebben wij aangeduid als de behoedzaamheidsbuffer. Deze 'ruimte in de begroting' zullen wij per begroting afwegen. Indien deze ruimte in de toekomst blijft bestaan, vullen wij deze nadrukkelijk niet zelf in, maar samen met de hele raad.

Bijlage Financiële doorrekening

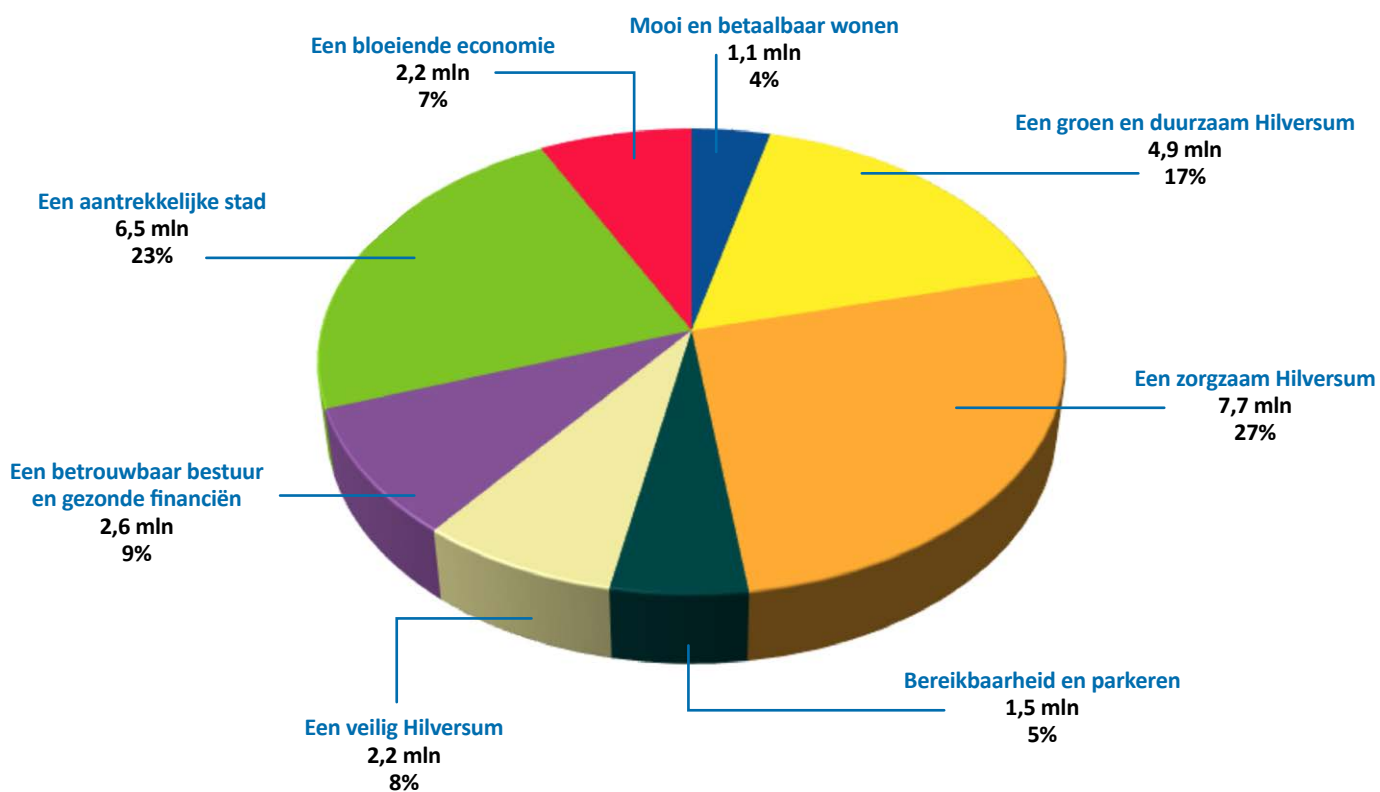
In miljoen euro	2022	2023	2024	2025	2026
Geactualiseerd begrotingssaldo	-1,2	-0,8	-0,5	-0,1	-0,2
Autonome ontwikkelingen	-3,8	-3,5	-3,8	-4,4	-4,7
Actualisatie bestaand beleid	3,3	8,0	7,4	6,1	4,8
Effect Maartbrief BiZa	0,0	-6,2	-11,6	-14,6	-9,9
Aangepast saldo	-1,7	-2,5	-8,5	-13,1	-10,0

Behoedzaamheidsbuffer	0,0	0,0	1,0	1,5	2,0
Basissaldo coalitieakkoord	-1,7	-2,5	-7,5	-11,6	-8,0

Mooi en betaalbaar wonen	0,1	0,1	0,4	0,3	0,2
Een groen en duurzaam Hilversum	0,3	0,5	0,9	1,8	1,5
Een zorgzaam Hilversum	0,2	0,9	2,0	2,3	2,3
Bereikbaarheid en parkeren	0,1	0,3	0,6	0,4	0,3
Een veilig Hilversum	0,1	0,2	0,4	0,7	0,7
Een betrouwbaar bestuur en gezonde financiën	0,0	0,7	0,6	0,6	0,6
Een aantrekkelijke stad	0,3	0,4	1,9	2,1	1,9
Een bloeiende economie	0,2	0,2	0,7	0,6	0,6
Eindstand begrotingssaldo	-0,6	0,8*	-0,1	-2,7	0,0

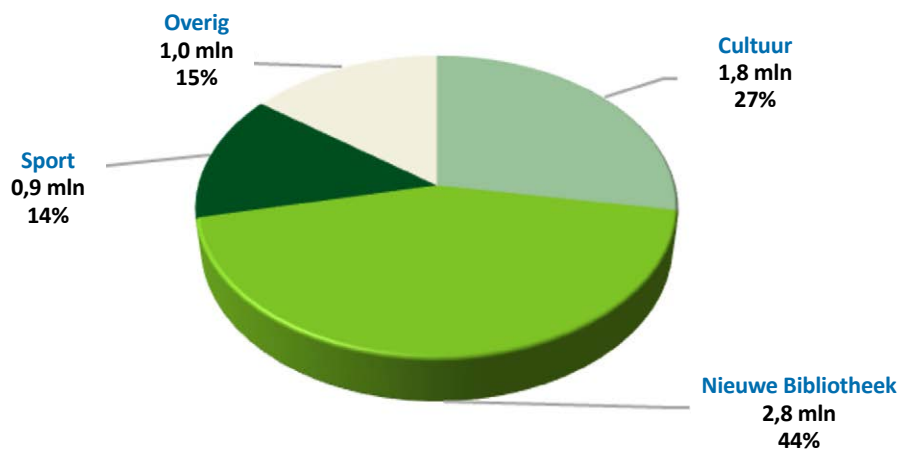
* Negatief begrotingssaldo 2023 wordt veroorzaakt door incidenteel negatief effect grondexploitaties

Totale extra investeringen uit dit akkoord per onderdeel in deze raadsperiode

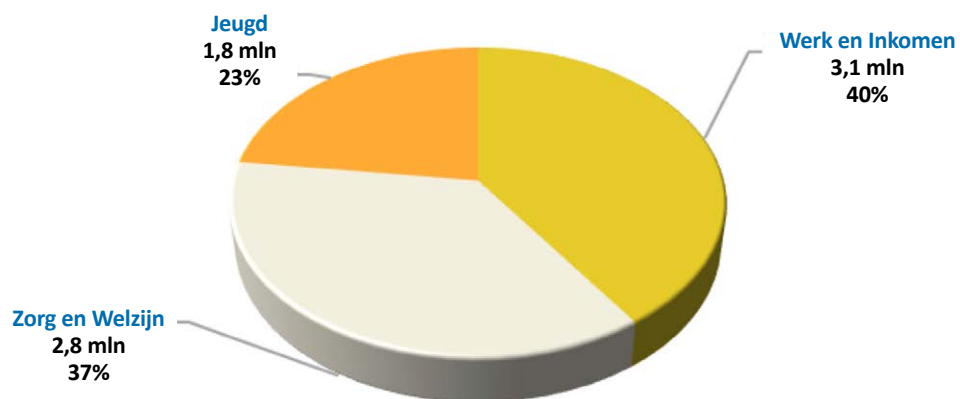

Investerings in detail voor thema Een aantrekkelijke stad

Investerings in detail voor thema Een zorgzaam Hilversum

College en portefeuilleverdeling

Gerhard van den Top, burgemeester

- Veiligheid en openbare orde
- Crisisbeheersing
- Bestrijding mensenhandel
- Ondernijning
- Integriteit
- Bestuurlijke aangelegenheden
- Juridische zaken
- Communicatie
- G40

Karin Walters

- Financiën
- Ruimtelijke ordening (inclusief 1221 en Bruisend Hart)
- Media (inclusief Mediapark)
- Wonen
- Inclusie
- Dierenwelzijn
- ICT
- Project Circusterrein
- Wijkwethouder Oost en Zuidoost

Karin van Hunnik

- Buurten en wijken
- Vergunningverlening en handhaving
- P&O en dienstverlening
- Regio Gooi en Vechtstreek
- Onderwijs
- Sport
- Wijkwethouder Noordwest

Arno Scheepers

- Economie
- Cultuur en evenementen
- Grondbeleid en grondexploitaties
- Vastgoed
- Openbare ruimte en begraafplaatsen
- Project herinrichting Kerkbrink
- Project Stationsgebied
- Project Crailo
- Project Arenapark
- Wijkwethouder Centrum en Zuid

Bart Heller

- Klimaat en energie
- Natuur en groen
- Milieu en afval
- Bereikbaarheid en parkeren
- Werk en inkomen
- Vluchtelingenopvang en statushouders
- Privacy
- Wijkwethouder Noordoost en de Meent

Gerben van Voorden

- Welzijn, zorg en samenleving
- Jeugd
- Bescherming en opvang
- Inburgering
- Cultureel erfgoed
- Inkoop
- Wijkwethouder Zuidwest

**GROEN
LINKS**

Hilversum
Mediastad